

Hans Morten Raunkjær Kristensen
Ellemosevej 11
Hygum
7620 Lemvig

Tilladelse til etablering og drift af et jordvarmeanlæg i henhold
til §19 i Miljøbeskyttelsesloven,

Ellemosevej 11, 7620 Lemvig

Dato 03-03-2021

Natur og Miljø
Rådhusgade 2
7620 Lemvig

Telefon: 9663 1200
www.lemvig.dk

J.nr.: 09.08.26P19-2-21

Ref.: LAKF
Dir.tlf.: 9663 1419

Indholdsfortegnelse

1. Ansøgningen	3
2. Afgørelse	3
3. Vilkår	3
Generelt	3
Indretning og drift.....	3
Egenkontrol.....	4
Ophør	5
4. Placering af anlægget	6
5. Miljøteknisk vurdering	6
Begrundelse af vilkår	7
Natura 2000 og Bilag IV arter	7
Konklusion	8
6. Gyldighed og retsbeskyttelse	8
7. Offentliggørelse og klagevejledning	9
Klage.....	9
Søgsmål	9
Aktindsigt	9

1. Ansøgningen

Du har den 11. februar 2021 som ejer af ejendommen søgt om tilladelse til etablering og drift af et jordvarmeanlæg på Ellemosevej 11, matrikelnr. 11q, Præstegården, Hygum og nedgravning af jordvarmeslanger på nabomatriklen Ellemosevej 2, matrikelnummer 9bf, Præstegården, Hygum. Der er af ejer af Ellemosevej 2 givet fuldmagt til nedgravning.

Anlægget vil bestå af 2 slangekredse på i alt 590 meter, inklusiv hovedledning, Ø40, PE 80, SDR 17 DS-godkendte slanger. Anlægget vil indeholde 235 liter IPA-sprit som frostvæske (maks. 35%) og være nedgravet mindst 1 meter under terræn.

2. Afgørelse

Lemvig Kommune meddeler hermed tilladelse til etablering og drift af jordvarmeanlægget, som ansøgt. Tilladelsen er givet på grundlag af ansøgningen og oplysninger i øvrigt i sagen.

Afgørelsen er meddelt efter § 19 i bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse jf. lovbek. nr. 1218 af 25. november 2019 og i henhold til bekendtgørelse om jordvarmeanlæg nr. 240 af 27. februar 2017.

3. Vilkår

Generelt

1. Jordvarmeanlægget skal etableres og drives som beskrevet i ansøgningen, dog med de ændringer og tilføjelser, der fremgår af vilkårene nedenfor.
2. De af tilladelsens vilkår, der angår driften, skal være kendt af de personer, der er ansvarlige for eller udfører den pågældende del af driften. Et eksemplar af tilladelsen skal til enhver tid være tilgængeligt på adressen.
3. Hvis tilladelsen ikke er udnyttet inden 3 år fra afgørelsesdatoen, bortfalder den.

Indretning og drift

4. Anlægget tillades etableret med 235 liter IPA-sprit som frostsikringsvæske. Brinen i anlægget må højst indeholde 35 % frostsikringsmiddel.
5. Hvis varmeslangen placeres mindre end 1,5 meter fra bygninger og mindre end 1 meter fra vand- og kloakrør, skal den være isoleret mod kondens.
6. Varmeslangen må kun føres gennem fundamenter i bøsningrør.
7. Varmeslanger skal nedgraves, således at de har mindst 1 m jorddækning.

8. Varmeoptagningssystemet skal være tæt og forsynet med et trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage i varmesystemet stopper anlægget.
9. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
10. Slangekredsløbet skal være udformet som et lukket system med et hviletryk på mindst 150 kPa (absoluttryk).
11. Varmeslanger skal være af typen PE40, SDR11, eller PE80, SDR17. Slangerne skal være DS/EN-godkendt og mærket med "EN 12201". Varmeslanger der produceres og markedsføres lovligt i en anden medlemsstat i EU eller i Tyrkiet eller lovligt fremstilles i en EFTA-stat kan anvendes, hvis de opfylder en anden standard med et tilsvarende beskyttelsesniveau som EN 12201.
12. Til samlinger af varmeslanger med brine skal anvendes elektrosvejsefittings, der er kompatible med de anvendte slanger i anlægget, eller trækfaste fittings til mekaniske samlinger, der opfylder kravene i EN 12201-3. Samlingsstedet skal indmåles og fremgå af en plan over placering af slanger.
13. Ejeren af anlægget skal på kommunalbestyrelsens anmodning stille en plan over placering af boringer og slanger til rådighed.
14. Anlægget må ikke overdækkes på en måde, som vanskeliggør eller hindrer inspektion og reparation af nedgravede dele af anlægget.
15. Inden ibrugtagning af et nyt jordvarmeanlæg med brine og ved genstart af et bestående anlæg efter reparation eller vedligeholdelse af den nedgravede del af anlægget skal ejer eller bruger af jordvarmeanlægget gennemføre en tæthedsprøve efter fremgangsmåden i jordvarmebekendtgørelsens bilag 3. Resultatet af tæthedsprøven skal via Byg og Miljø være kommunalbestyrelsen i hænde senest 14 dage efter tæthedsprøvningen.
16. Ved aftapning af frostsikringsvæske skal denne væske bortskaffes efter Lemvig Kommunes anvisninger.

Egenkontrol

17. Ejerne og brugerne af jordvarmeanlægget skal sikre, at anlægget er i en sådan vedligeholdelsesstand, at der ikke foreligger en åbenbar, nærliggende risiko for, at der kan ske forurening af jord og grundvand. Der må ikke være væsentlige synlige tæring af rørsystemet.
18. Hvis ejerne eller brugerne af jordvarmeanlægget konstaterer eller får begrundet mistanke om, at anlægget er utæt, skal der straks træffes foranstaltninger, der kan bringe en eventuel udstrømning til ophør, f. eks ved tømning af anlægget. Lemvig Kommune skal herefter underrettes straks med en redegørelse for, hvad der er blevet gjort for at bringe den eventuelle udstrømning til ophør.

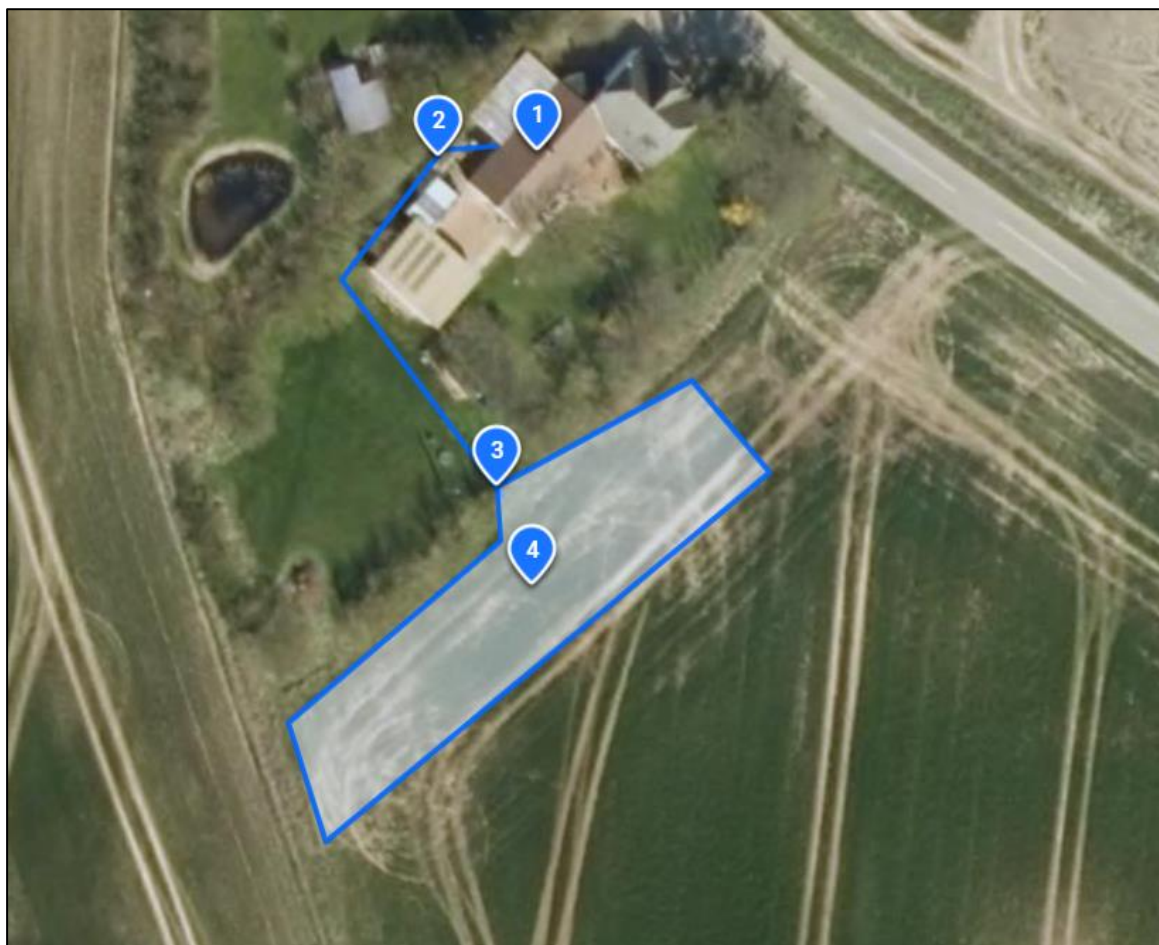
19. Jordvarmeanlægget skal efter 1. driftsår på foranledning af anlæggets ejer efterses af en sagkyndig i jordvarmeanlæg. Herefter skal anlægget efterses med mindst 5 års mellemrum.
Eftersynet skal omfatte de i jordvarmebekendtgørelsen bilag 4 nævnte forhold.
Resultatet af kontrollerne skal gemmes i mindst 10 år og efter anmodning forevises tilsynsmyndigheden.
20. Når jordvarmeanlægget er etableret, skal anlægget færdigmeldes via Byg og Miljø som dokumentation for, at anlægget er etableret efter gældende regler. Dette er en forudsætning for ændring af "varmeinstallation" i BBR.

Ophør

21. Hvis jordvarmeanlægget ikke længere benyttes, skal anlægget tømmes for væske, hvorefter slangekredsløbet gennemskylles med rent vand og slangen aflukkes. Hvis sløjfningen af anlægget er forårsaget af, at slangen ikke længere lever op til kravene til en varmeslange, skal slangen frakobles anlægget på en måde, så det ikke er muligt at sætte den i drift igen.
22. Senest 14 dage efter at arbejdet med sløjfningen er afsluttet, skal kommunalbestyrelsen underrettes af den, der har ladet sløjfningen udføre.

4. Placering af anlægget

Anlægget etableres som ansøgt. Den ansøgte placering ses på nedenstående kort.

5. Miljøteknisk vurdering

Anlægget vil bestå af 2 slangekredse på i alt 590 meter, inklusiv hovedledning, Ø40, PE80, SDR 17 DS-godkendte slanger.

Slangerne nedgraves mindst 1 meter under terræn. I henhold til ansøgningen placeres slangerne på landbrugsarealet lige umiddelbart syd for ejendommens stuehus.

Anlægget vil blive forsynet med et trykovervågningssystem, som i tilfælde af lækage stopper anlægget og giver alarm ved faldende tryk. Ved en eventuel lækage på anlægget vil der normalt kun udtømmes omkring 1 deciliter liter brine i jorden. Hvis hele slangen graves over, vil dog hele indholdet på 705 liter kunne løbe ud i jorden.

Ejendommen ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser.

Begrundelse af vilkår

Der skal være et eksemplar af tilladelsen tilgængelig på adressen for at sikre, at enhver der er ansvarlig for driften af anlægget kender vilkårene i denne her tilladelse.

Tilladelsen bortfalder efter 3 år, hvis den ikke er udnyttet. De 3 år er fastsat efter en retsafgørelse, der fastslår, at efter 3 år skal afgørelsen betragtes som ikke udnyttet og der skal søges om ny tilladelse.

Varmeoptagningssystemet skal være tæt og forsynet med et trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage i varmesystemet stopper anlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk. Disse vilkår er fastsat for at begrænse udslippet af IPA-sprit til jorden ved en eventuel lækage.

Anlægget skal tæthedsprøves¹ for at sikre, at der ikke er fejl på anlægget inden det tages i brug.

Rørsamlinger skal kunne inspiceres for at sikre, at en utæthed opdages ved en samling.

Jordvarmeanlægget skal efterses af en sagkyndig efter det første driftsår, og herefter hvert 5. år. Dette for at sikre, at anlægget er i en ordentlig vedligeholdelsestilstand. Rapporten skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende, som kontrollerende myndighed.

Hvis jordvarmeanlægget ikke længere er i brug skal det sikres for at undgå, at et kasseret anlæg ikke igen påfyldes frostsikringsvæske. Der kan derved opstå risiko for udsivning af frostsikringsvæske i jorden.

De fleste vilkår i tilladelsen er fastsat i henhold til kravene i bekendtgørelsen om jordvarmeanlæg. Vilkårene er fastsat for at beskytte jord og grundvand mod en eventuel forurening med frostsikringsmiddel.

Natura 2000 og Bilag IV arter

I henhold til § 6, stk. 1 i Bekendtgørelse nr. 1595 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter af 6. december 2018, er anmeldelsen efter § 19 i Miljøbeskyttelsesloven omfattet af en forudgående vurdering af, hvorvidt aktiviteterne forbundet med nedgravningen af anlægget kan påvirke Natura 2000-områder væsentligt (EF-habitat områder, EF-fuglebeskyttelsesområder samt Ramsarområder). Dette indbefatter en vurdering

---

¹ Tæthedsprøvningen skal gennemføres med rent vand. Prøvetrykket skal være 1,5 gange driftstrykket. Under hele prøven må ingen dele af slangen være udsat for direkte sol. Slangen pumpes op til prøvetrykket, som herefter holdes. Slangen luftes ud om nødvendigt. Når trykket falder, pumpes røret op til prøvetrykket igen. Dette gentages, indtil prøvetrykket er konstant. Efter 15 minutter kontrolleres, om trykket er faldet. Er trykket faldet, skal lækagen findes og repareres, hvorefter der igen pumpes op til prøvetrykket. Dette gentages, indtil trykket er konstant på 1,5 gange driftstrykket 15 minutter fra sidste op pumpning.

af projektets potentielle indflydelse på udpegningsgrundlaget (naturtyper samt arter) for de internationale naturbeskyttelsesområder.

Området, hvor jordvarmeanlægget skal nedgraves, er beliggende udenfor et Natura 2000-område. Der er ca. 2,26 km til nærmeste Natura 2000 område, der er en del af Natura 2000 område nr. 28, Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø.

Det vurderes på baggrund af anlæggets karakter og placering under intensivt drevet landbrugsareal, at etablering og drift af jordvarmeanlægget ikke vil påvirke udpegningsgrundlagene for det pågældende Natura 2000 område.

Jordvarmeanlægget nedgraves i landbrugsarealet syd for stuehuset. Det vurderes, at området ikke udgør et attraktivt habitat for Bilag IV arter, enkelte individer af stor vandsalamander og spidssnudet frø kan måske passere arealet. Jordvarmeanlægget vil med dets placering i jorden ikke genere nogle af disse arter, men kan give anledning til kortvarige forstyrrelser i anlægsfasen for enkelte individer.

Det vurderes derfor, at aktiviteterne forbundet med etablering af jordvarmeanlægget ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for dyrearter på bilag IV eller ødelægge plantearter optaget på samme bilag.

Konklusion

Idet anlægget etableres således, at der ikke er risiko for forurening af grundvandet og påvirkninger af naturen i øvrigt, meddeles der tilladelse til det ansøgte.

6. Gyldighed og retsbeskyttelse

Gyldighed

Tilladelsen er gyldig straks efter modtagelsen.

Ved klage kan Miljøklagenævnet dog bestemme, at klagen har opsættende virkning. Hvis tilladelsen udnyttes inden klagefristens udløb, er det på egen regning og risiko, idet tilladelsen kan påklages og eventuelt blive ophævet eller ændret i en klagesag.

Retsbeskyttelse

Tilladelser efter miljøbeskyttelseslovens § 19 kan til enhver tid ændres eller tilbagekaldes af kommunen, uden erstatning, ved risiko for forurening af vandforsyningsanlæg eller ved risiko for miljøbeskyttelsen i øvrigt, jf. § 20 i miljøbeskyttelsesloven. Påbud, forbud og ændringer i henhold til miljøbeskyttelsesloven kan påklages.

7. Offentliggørelse og klagevejledning

Klage

Lemvig kommunes afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klageberettigede er ansøgeren, embedslægeinstitutionen samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Klagefristen er fire uger fra afgørelsen er offentliggjort på Lemvig Kommunes hjemmeside. Klagefristen udløber således den 2. april 2021.

Klagen skal sendes digitalt. Hvis du er borger, skal du klage via borger.dk, og hvis du er virksomhed eller forening, skal du klage via virk.dk. Du skal logge ind med NemID. Når du er logget ind, kan du søge på "Klag til Miljø- og Fødevareklagenævnet", hvor du bliver guidet igennem klageprocessen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Lemvig Kommune. Lemvig Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. (private) eller 1.800 kr. (virksomheder og organisationer). Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Søgsmål

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge lovens § 101 være anlagt inden 6 måneder efter afgørelsens meddelelse, eller, hvis sagen påklages, inden 6 måneder efter, at den endelige administrative afgørelse foreligger.

Aktindsigt

Der er mulighed for at se det materiale, der er indgået i sagens behandling. Reglerne for hvilket materiale kommunen må udlevere er fastlagt i forvaltningsloven, offentlighedsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Venlig hilsen

Lars Risager Faarkrog
Miljøsagsbehandler

Kopi af tilladelsen vil blive sendt til:

Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Nord, Falstersvej 10, 8940 Randers SV	senord@sst.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Lemvig	dnlemvig-sager@dn.dk
Dansk Ornitologisk Forening – Vestjylland.	lemvig@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V.	natur@dof.dk
Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV.	fr@friluftsradet.dk
Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, att. Signe Normand, Aarhus University, Ny Munkegade 114, DK-8000 Aarhus C	dbf.oestjylland@gmail.com

